

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

силабус навчальної дисципліни

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма *«Французька мова і література, англійська мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Науково-педагогічна практика (основна іноземна мова)
Викладач	Смушак Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	099 230 22 46
E-mail викладача	tetiana.smushak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Покликання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 16.00 (або на платформі zoom за лінком: https://us02web.zoom.us/j/9627716015?pwd=TmlzTXFzWVBJbWEyL0tQZlQwalF2UT09)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Науково-педагогічна практика (основна іноземна мова) відбувається упродовж чотирьох тижнів на першому році навчання студентів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька.</p> <p>Науково-педагогічна практика (основна іноземна мова) забезпечує поєднання теоретичної підготовки студентів з їх практичною діяльністю у ЗВО, де кожен студент зможе застосувати накопичені знання, уміння та навички з обраної професії, а також розвинути свої науково-педагогічні здібності.</p> <p>Основними організаційними формами навчання є: практичні заняття, конференції, наради та консультації.</p> <p>Під час проходження науково-педагогічної практики (основна іноземна мова) студенти залучаються до науково-дослідної роботи з викладання фахових дисциплін. Для цього студентам пропонується орієнтовна тематика науково-методичних досліджень. Результати досліджень повідомляються на підсумковій конференції з практики та на наукових студентських конференціях.</p> <p>Орієнтовна тематика індивідуальних науково-методичних досліджень під час проходження практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості викладання фонетики на початковому рівні вивчення французької мови. 2. Особливості викладання граматичних явищ на початковому рівні вивчення французької мови. 3. Навчання студентів спонтанного діалогічного мовлення. 4. Навчання письма та писемного мовлення на заняттях з французької мови. 5. Текст як засіб навчання іншомовній комунікації. 6. Навчання читанню на початковому етапі вивчення французької мови. 7. Контроль та оцінювання лексичної компетенції. 8. Навчання монологічному мовленню. 9. Впровадження новинок методичної науки на заняттях з французької мови. 10. Мультимедійні інновації навчання французької мови. 11. Особливості використання автентичних творів художньої літератури на заняттях з французької мови. 12. Методичні підходи до роботи з літературними творами на заняттях з французької мови. <p><u>Форми та методи контролю:</u></p> <p>Поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами науково-педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, проведення навчальних</p>	

і виховних занять. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної науково-педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: Формування фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, міжкультурного, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі викладання французької мови в ЗВО: оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання французької мови, формування у них, на базі психолого-педагогічних і фахових знань, професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з французької мови в ЗВО, а також для продукування нових знань з метою вирішення проблемних науково-педагогічних завдань в обраній галузі.

Цілі:

- набуття студентами професійного досвіду з виконання функціональних обов'язків викладача французької мови в ЗВО;
- усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів французької мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації;
- оволодіння сучасними методами та формами викладання французької мови в ЗВО, усвідомлення основних функцій та завдань викладача в умовах впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції;
- формування вмінь застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення педагогічної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в галузі викладання французької мови в ЗВО;
- набуття вмінь застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення складних науково-педагогічних завдань;
- набуття вмінь вільно користуватися спеціальною термінологією для ефективного розв'язання навчально-методичних, науково-дослідних завдань;
- вдосконалення вмінь та навичок знаходити, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання професійних завдань;
- формування вмінь оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- вироблення вмінь дотримуватися педагогічної і наукової етики, знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп;
- формування творчого підходу до організації навчальної та виховної роботи;
- розвиток стійкого інтересу до викладацької діяльності з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання;
- набуття вмінь та навичок доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і особам, які навчаються;
- вироблення навичок командної та самостійної роботи, проведення різних форм і видів навчально-виховної роботи зі студентами та особистої відповідальності за якість та ефективність процесу навчання;
- сприяння мотивації студентів до самостійного оцінювання власної професійної діяльності, професійного розвитку та самовдосконалення;
- формування і вдосконалення вмінь і навичок з проведення організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, навчальної та виховної роботи в ЗВО.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, літературознавчої романістики, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
 ЗК 6. Здатність спілкуватися двома іноземними мовами.
 ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
 ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
 ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
 ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
 ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів французької та другої іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної комунікації та здійснення фахового перекладу.
 ФК 9. Володіння методами та формами викладання іноземної мови у закладах вищої освіти; розуміння основних функцій та завдань викладача в умовах впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції.
 ФК 10. Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання французької мови та літератури, англійської мови, перекладу у професійній діяльності.

5. Програмні результати навчання

- РН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
 РН 2. Упевнено володіти державною та двома іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та французькою мовами.
 РН 3. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
 РН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
 РН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
 РН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні заняття	
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семест р	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2	035 Філологія	1	О

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Організаційно-методична			10

робота. <i>Участь у настановчій конференції. Ознайомлення з програмою науково-педагогічної практики.</i>			
Тема 2. <i>Ознайомлення з установою (кафедрою). Вивчення документації, що регламентує діяльність кафедри. Ознайомлення з основними нормативними документами, що визначають організацію освітнього процесу.</i>			10
Тема 3. <i>Навчально-методична робота. Опрацювання навчально-методичної літератури. Відвідування занять викладачів кафедри з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичних матеріалів. Розробка планів-конспектів практичних занять. Добір дидактичного матеріалу.</i>			40
Тема 4. <i>Навчальна робота. Самостійне проведення практичних занять (8 контрольних занять). Відвідування практичних занять, підготовлених і проведених іншими студентами-практикантами, аналіз і обговорення здобутків і утруднень, що виникли під час їх проведення.</i>			50
Тема 5. <i>Науково-дослідна робота. Виконання індивідуального науково-методичного дослідження.</i>			20
Тема 6. <i>Виховна робота. Складання психолого-педагогічної характеристики студентської групи. Виявлення проблем, що існують у</i>			30

<p>міжособистісному спілкуванні між студентами. Розробка матеріалів для виховних годин зі студентами. Проведення виховної роботи зі студентами. Відвідування, аналіз та обговорення виховних заходів, проведених іншими студентами-практикантами.</p>			
<p>Тема 7. Заповнення документації про проходження практики.</p>			10
<p>Тема 8. Підготовка до підсумкової конференції та захисту матеріалів практики.</p>			8
<p>Тема 9. Участь у підсумковій конференції. Захист матеріалів практики.</p>			2
ЗАГ.:			180
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
<p>Загальна система оцінювання дисципліни</p>	<p>Система оцінювання здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Підсумкова оцінка роботи практиканта включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку знань з фахової дисципліни; - оцінку проведення практичних занять і позааудиторної роботи з предмету; - оцінку проведення виховної роботи (як академнастакник); - оцінку володіння методикою навчання; - оцінку психолого-педагогічної діяльності студента, якості виконання психолого-педагогічної характеристики студентського колективу; - оцінку виконання індивідуального науково-методичного дослідження; - оцінку письмового звіту. <p>Оцінювання кожного компонента відбувається за наступною шкалою: «відмінно» (5), «добре» (4), «задовільно» (3), «незадовільно» (2).</p> <p>Підсумкова оцінка розраховується як середнє арифметичне отриманих результатів з ваговим коефіцієнтом 20.</p> <p>Максимальний бал – 100.</p> <p><u>Критерії оцінювання:</u></p> <p>«Відмінно» (5): практичні заняття та виховні заходи проведено на високому організаційно-методичному рівні, на яких обґрунтовано ставилися і ефективно вирішувалися освітньо-виховні завдання, оптимально застосовувалися різноманітні та доцільні за даних умов методи навчання і прийоми активізації пізнавальної самостійної діяльності студентів з урахуванням їх вікових, індивідуальних особливостей, підтримувалася атмосфера співробітництва студентів і практиканта, практикант проявив глибокі знання психолого-педагогічної теорії і творчу самостійність у підборі навчального і дидактичного матеріалу при побудові, проведенні й аналізі занять, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження висока, документація представлена в повному обсязі та вчасно.</p> <p>«Добре» (4): навчальні та виховні заняття проведено на належному згідно існуючих вимог організаційно-методичному рівні, на них успішно вирішувалися освітні й виховні завдання, проте не завжди доцільно і ефективно використовувалися окремі дидактичні методичні прийоми та шляхи активізації</p>		

	<p>пізнавальної діяльності студентів, не повністю реалізувалися вимоги індивідуального й диференційованого підходу до занять, практикант проявив самостійність в підборі навчального матеріалу, але допустив незначні методичні помилки в побудові та проведенні занять, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження достатня, документація представлена в повному обсязі та вчасно.</p> <p>«Задовільно» (3): практикант в основному реалізував освітньо-виховні завдання, допускав істотні помилки методичного плану, недостатньо ефективно застосовував новітні методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну самостійну діяльність студентів, не завжди міг встановити контакт із ними, не завжди враховував свої помилки та недоліки, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження задовільна, документація представлена невчасно.</p> <p>«Незадовільно» (2): на заняттях не були виконані освітньо-виховні завдання, допускалися істотні помилки при викладанні навчального матеріалу, не забезпечувалася організація самостійної діяльності студентів, практикант виявив поверхові знання психолого-педагогічної теорії й методики викладання предмету, ігнорував поради й зауваження викладача-предметника, академнаставника, методистів, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження незадовільна, документація представлена в обсязі менше 50% та невчасно.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Документація про проходження практики, яка подається на перевірку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальний план навчально-виховної роботи; - конспекти 3-х практичних занять з французької мови (французькою мовою); - аналіз 1-го практичного заняття з французької мови, проведеного іншим студентом-практикантом; - конспект позааудиторного заходу з французької мови. Позааудиторний захід проводиться французькою мовою і конспект пишеться французькою мовою; - аналіз позааудиторного заходу з французької мови, проведеного іншим студентом-практикантом; - конспект виховного заходу, проведеного українською мовою; - аналіз виховного заходу, проведеного іншим студентом-практикантом; - щоденник практики; - психолого-педагогічна характеристика студентської групи; - характеристика студента-практиканта; - звіт про проходження практики.
Практичні заняття	<p>Аналіз практичних занять проводиться за такою схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз методичної структури та змісту заняття; - організація початку заняття; - етап ознайомлення з новим матеріалом; - етап тренування; - етап розвитку навичок; - підсумковий етап засвоєння вивченого матеріалу.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма задачі – комбінована.</p>
8. Політика навчальної дисципліни	
<p>Для успішного проходження науково-педагогічної практики ОІМ необхідним є виконання програми науково-педагогічної практики. Специфіка дисципліни здебільшого передбачає акцент на самостійний характер проходження науково-педагогічної практики.</p> <p>Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf , Правилам внутрішнього розпорядку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-</p>	

[%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE-D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D1%83.doc](#)
, Положенню про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://kikpip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2019/12/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83.pdf>

Зокрема, для успішного засвоєння програми практики студент повинен:

- ретельно готуватися до проведення занять;
- надавати викладачеві конспекти занять;
- використовувати навчальний матеріал креативного характеру;
- підтримувати зворотній зв'язок зі студентами на всіх заняттях;
- брати активну участь у проведенні позааудиторного (виховного) заходу;
- заохочувати студентів до спонтанного ситуативного мовлення на заняттях, визнаючи їхні зусилля і досягнення;
- аналізувати проведені заняття;
- бути терпимим і доброзичливим до студентів, однокурсників і викладачів;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- постійно вдосконалювати свою педагогічну майстерність.

Студент, який не виконав програму практики, отримав незадовільну оцінку за проходження практики (менше 50 балів), відрховується з університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики повторно у пізніший термін (у межах графіку навчального процесу).

9. Рекомендована література

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за загальн. ред. С. Ю. Николаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с. <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf>
2. Білас А.А. Цюпа Л.В. Організація виробничої (педагогічної) практики студентів (Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька). Методичний посібник. Івано-Франківськ: Копі-НВ, 2018. 48 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3682>
3. Компетентність в аудіюванні майбутнього вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування : колективна монографія / за заг. і наук. ред. Бігич О.Б. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2015. 168 с. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/166/%D0%91%D1%96%D0%B3%D0%B8%D1%87%2C%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%2C%202015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Тарнопольський О., Кабанова М. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі : підручник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 255 с. <https://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1642/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf>
5. Un cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer / Conseil de l'Europe / Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. Paris, 2018. 254 p. <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>

Інформаційні ресурси

1. Jeux et langues dans l'enseignement supérieur. URL : https://journals.openedition.org/apliut/5402?utm_source=sendinblue&utm_campaign=Cahiers_de_IAPLI_UT_Volume_36_n_2&utm_medium=email
2. Bonvallet M. Écriture créative et jeux littéraires. URL : <https://docplayer.fr/13234508-Ecriture-creative-et-jeux-litteraires-margot-bonvallet-cavilam-alliance-francaise-vichy-abonvallet-cavilam-com.html>

Викладач: Смушак Тетяна Володимирівна